

*Sayısal Uçurum: Türkiye ve Avrupa Birliği Üzerine Bir Endeks Uygulaması*¹*Digital Divide: an Index Application on Turkey and European Union*Enver Alper GÜVEL²Cengiz AYTUN³

ÖZET

Enformasyon ve iletişim teknolojilerinin nimetlerinden yararlananlar ile yararlanamayanlar arasında ortaya çıkan eşitsizlik ortamı günümüzde sayısal uçurum kavramıyla adlandırılmaktadır. Bu eşitsizlik ortamı çeşitli ekonomik ve sosyal sorunlara neden olmaktadır. Türkiye'nin Avrupa Birliği üyesi olma adaylık sürecinde, AB ülkeleri ile Türkiye arasındaki uçurumun kaynağının ve derecesinin ne olduğu cevaplanması gereken bir sorudur. Bu soruyu cevaplamak üzere; Orbicom tarafından 2002-2003 yıllarında oluşturulan endeks modeli kullanılarak; 1998-2003 yılları için 25 AB ülkesi ve Türkiye'nin durumu karşılaştırılmaktadır. Yapılan uygulama sonucunda; Türkiye ile AB arasındaki en büyük uçurumun, eğitim imkânlarındaki yetersizlikten kaynaklandığı belirlenmiştir. Ayrıca olarak mevcut teknolojik altyapının yetersiz olduğu, var olan altyapının ise etkin kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sayısal Uçurum, Enformasyon Toplumu, Bilgi Toplumu, Bilişim Teknolojileri, Orbicom, Avrupa Birliği, Türkiye

ABSTRACT

The term "digital divide" has recently been used in order to express the unequal atmosphere, which occurs between the ones who benefit from the benefits of information and communication, and those who do not. This inequality atmosphere has caused various economical and social problems. The answer to the question on the source and the level of the division between EU countries and Turkey has to be searched. In order to find out an answer for this question, the position of 25 EU countries and of Turkey has been compared for the process 1998 - 2003 by using the index model improvements by Orbicom. As a result of the application held, it has been verified that the largest gap between Turkey and Europe has caused from the inadequateness in education opportunities. Additionally, it has been confirmed that the present technological infrastructure is inadequate and is, also, benefited inefficiently.

Keywords: Digital Divide, Information Society, Knowledge Society, Information Technologies, Orbicom, European Union, Turkey

¹ Bu çalışmada, 2005 yılında Prof. Dr. Enver Alper Güvel danışmanlığında Cengiz Aytun tarafından hazırlanan

"Dijital Bölünme Olgusu ve Türkiye Üzerine Bir Uygulama" isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

² Prof.Dr., Çukurova Üniversitesi, İktisat Bölümü, guvela@cu.edu.tr

³ Öğretim Görevlisi, Çukurova Üniversitesi, Kozan Meslek Yüksek Okulu, cengiza@cu.edu.tr